

Slovenski Gospodar.

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr., za četrletno 65 kr. — Naročnina se pošilja upravnistvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice št. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Vabilo k naročbi.

Z mesecem julijem začne se II. polletje in prosimo torej p. n. naročnike, katerim s tem dnevom poteče naročba na „Slov. Gospodarja“, naj se podvizajo nadalješnje naročnino doposlati, da se jim ne pretrga ali pa ustavi dopošiljanje lista.

„Slov. Gospodar“ stane do konca leta 1 fl. 30 kr. in do konca septembra pa 65 kr.

Naročnina, nova in zaostala, naj se nam pošlje po poštinih nakaznicah, ker so take pošiljatve najbolj ročne. Upravnistvo.

Častimo, Slovenci, dostojno sv. Cirila in Metoda!

Gotovo je, da sta sv. brata Ciril in Metod tudi po Slovenskem učila, zlasti na slovenskem Štajarju. To se je lahko zgodilo, ko sta l. 867. potovala prvokrat v Rim skozi slovenske kraje nesoč s seboj ostanke sv. Klementa, rimskega papeža. Gotovo sta se na večih krajih mudila, podučevala ljudi ter je v nemala za Kristusov nauk. Pri tem sta jim pripovedovala o sv. mučenikih, posebno o sv. Klementu, kateri svetnik se je Slovincem jako priljubil, česar nas še dandanes mnogoštevilni Klemenčiči spominjajo.

Ko se je po smrtu sv. Cirila sv. Metod vračal iz Rima, utrjeval je poidoč Slovence v sveti veri. Takrat je radi nemirov na Moravskem ostal pri panonskem knezu Kocelju ter je oznanjeval evangelj panonskim ali ogerskim Slovincem. Tedaj je lahko pogosto prihajal čez Muro v Slovenske gorice. Ako pa je res bil Koceljev sedež na Štajarskem, in sicer, kakor v najnovšem času trdi zgodovinarji Zahn, Slekovec in Janžekovič, blizu sedanjega slavnega Vržeja, tedaj je sv. Metod gotovo misijonaril po celem južnem Štajarju in še dalje.

Slomšek in Fekonja tudi omenjata, da se še v Jarenini v Slov. goricah dandanes pripoveduje, da sta sv. brata na svojem potu v Rim pred tisoč leti tamkaj božjo službo opravljala v slovenskem jeziku in Slovence učila.

Sv. brata sta torej po Slovenskem hodila in naše pradede učila ter gotovo na večih krajih tudi popevala sv. mašo v slovenskem jeziku. Ali tedaj ne zaslužita, da še ju posebej in bolj častimo, nego doslej? Temu bo pač pritrtil vsak Slovenec. Toda tako velika svetnika še doslej na Slovenskem nimata ne ene lastne cerkve ali kapele, kjer bi se lahko božja služba opravljala, in tudi majhnih kapelic, postavljenih njima na čast, je menda malo na Slovenskem. Mar-li ne zahteva naša čast in naša hvaležnost do slovanskih apostolov, da njima tudi na Slovenskem stavimo v čast cerkve in

Drugi slovanski narodi imajo mnogo božjih hiš, postavljenih v čast sv. Cirilu in Metodu, le mi Slovenci še doslej nismo mislili na to. Sv. oče Leon XIII., ta veliki prijatelj Slovanov in goreči častilec sv. bratov, dali so l. 1887. v cerkvi sv. Klementa v Rimu postaviti prekrasno kapelo, posvečeno sv. Cirilu in Metodu; tudi v Loreti sta dobila naša svetnika po prizadevanju sv. očeta in škofa Strossmayerja posebno kapelico. Ako celó poglavar svete cerkve na ta način častijo sv. Cirila in Metoda, je pač naša dolžnost, da jih posnemamo. Želeti je tedaj, da prej ali slej tudi Slovenci sezidamo lepo cerkev njima na čast, kjerkoli že bodi. Dokler pa še ni mogoče tega izvršiti, stavimo jima vsaj kapelice na čast.

Slovenci imamo tudi prelepo molitveno družbo sv. Cirila in Metoda za združenje ločenih slovanskih bratov s katoliško cerkvijo, katero so nam ustanovili leta 1852. nesmrtni naš Slomšek in h kateri so nedavno umrli nepozabni Kosar v »Večernicah« l. 1887. tako prisrčno vabili vse Slovence. Tudi naša velevažna in prepotrebna šolska družba sv. Cirila in Metoda nosi njuno slavno ime. Slovenci! Pristopajmo obilno k temu družbama, ki imata obe tako vzvišen namen!

Častimo torej odslej še vse lepše in dostojnejše sv. Cirila in Metoda, posebno s zidanjem cerkvá in kapelic njima na čast ter z vedno obilnejšim pristopanjem k omenjenima družbama v naš duševni in telesni prid. Nas bode to vzpodbujalo v težavnem boju za zemeljski in nebeški obstanek, naša priprošnjika pa se bosta radi tega veselila v nebesih nad pridnimi in pobožnimi Slovinci. Ciriljev.

Ustanovni zbor slovenskega „delavskega bralnega in pevskega društva“ v Mariboru.

Že dolgo nismo nobenega članka s toliko navdušenostjo pisali, kakor pred tednom na tem mestu: „Pozdrav slovenskemu delavskemu bralnemu in pevskeemu društvu“. Kje pa naj zdaj najdemo primernih besedij, ko nam je opisovati ustanovni zbor istega hvalevrednega društva? Saj vemo, da teh vrstic ne bodo samo z radostjo čitali naši vrli delavci, ampak marsikateri kmečki, zlasti pa gosposki bralec bode jih hlastno prebiral ter z nami klical: »Hvala Bogu! Slovenec gre pòvsod na dan«.

V nedeljo dne 1. julija večer se je velika spodnja dvorana v hôtelu »Nadvojvoda Ivan« napolnila naših čvrstih delavcev, rokodelcev, zlasti pa mnogo posvetnih gospodov in več častitih gospodov duhovnikov. Začasni predsednik g. Skrbinšek nozdravi zbrane gospode in

da smo se zbrali. Da se smemo zbirati in društva ustanovljati moramo se zahvaliti Nj. veličanstvu presvetlemu cesarju Francu Jožefu. Bog živi našega premilega vladarja! Večkrat ponavljajoči se živio-klici so sledili temu pozdravu in stojé se je zapela cesarska pesem.

Na to stopi na govorniški oder gospod D. Hribar iz Celja. Vsi ga z burnim ploskanjem pozdravijo. Žal, da niti vseh glavnih mislij njegovega govora ne moremo navesti. Rekel je, da ga še nikoli nobeno povabilo ni tako razveselilo, kakor povabilo začasnega odbora »delavskega bralnega in pevskega društva«. Prvotno je Stvarnik hotel, naj bi vsi ljudje bili popolnoma enaki; ali prišlo je drugače. Različni so stanovi, pa vsak pošten stan je častljiv, tudi delavčev, ki si z žuljevimi rokami mora služiti svoj borni kruh. Pa tudi slovenski delavec je časti vreden, ne sme biti zavržen; saj je Bog pri Babilonu hotel, da so različni jeziki. Slovenski delavec naj ne pozabi svojega materinega jezika. Naj se varuje socijalnih demokratov in anarhistov. Da se bode jezik negoval in da bode slovenska pesem dramila mariborske slovenske delavce, zato se danes ustanovlja to sila potrebno društvo. Bog živi to društvo!

Večkratno ploskanje je pričalo, da je g. govornik pri nekaterih stavkih delavcem prav iz srca govoril. Ko je ta slavnostni, čez eno uro trajajoči govor nehal, oglasil se je k besedi častiti gospod profesor J. Zidanšek. V kratkem in mirnem govoru je označil stališče častite duhovščine do te nove družbe blizo tako-le:

„Ako bode delavska družba delovala na podlagi sv. vere, t. j. ako se ne bode nikdar kaj pelo ali govorilo ali bralo, s čemur bi se žalilo kerščansko versko mišljenje, bodo tudi duhovniki to družbo podpirali in sicer gmotno in duševno. Družbino geslo naj bo: »Vse za vero, dom, cesarja«, vera in narodnost sta naši najdražji svetinji; pa na prvem mestu je vera, brez katere bi bila narodnost prazna publicca, poganska boginja ali žena brez glave. Zbrani delavci naj krepki »živio« zakličejo sv. očetu, Leonu XIII., ki so tudi oče delavcev.“

Krepki živio-klici so glasno razodevali, da je častiti gospod govornik zadel prave strune. Kakor prej, tako tudi zdaj delavski in drugi vrli pevci par lepih pesmij zapoje. Ko oddonijo miljeni domači glasovi, stopi zala deklica na govorniški oder. Kaj bodeš ti ljubko dete povedalo? Mislil si je vsakdo. Govorila je v prelepi slovenščini gladko in krepko, da so se nam solze udirale po licih. Dobesedno je govorila:

„Preljubo veselje, oj kje si doma?
Povej, kje stanuješ, moj ljubček srca?
Po hribih, dolinah za teboj hitim,
Te videti hočem, objeti želim!

Tako peli so nepozabljivi nam Slomšek, vladika. Zares! Človeško srce veseliti se hoče; veseli se rad otrok v zibelki svoji; veseli se rad starček ob palici svoji; veseli se rada mladina, veselijo se radi oče in mati; veseli se rad vsak, ki služi si s težkim delom svoj kruh, posebno takrat, kadar grenka solza oko mu zaliva, kadar prostega časa ura zlata mu bije. Pa kje naj išče človek preljubo veselje, in kje ga bo našel? Našel ga bode v Bogu, našel v pobožni molitvi, našel v cerkvi, pri mizi Gospodovi, našel v nedolžnem življenju; pa našel ga bode tudi pri bratih svojih, ljubih in drugih, kadar bodo zapeli mu pesem, pesem domačo, pesem sladko in milodonečo; kedar bode slišal iz njihovih ust besedo materino mirú in tolažbe; kedar bode bral v njihovi sredi knjigo opominov potrebnih, knjigo dobrih nauk polno.

O zato pa pozdravljam iz dna svojega nedolžnega dekliškega srca prelepo to društvo, ki praznuje danes tukaj rojstni svoj dan. In želim prav iskreno, goreče:

množili vedno veselo udje njegovi; da bi udom ponujalo ono vedno nedolžno veselje; da bi v njem razlegalo vedno premilo domačo se petje; da bi brale v njem vedno prelepe za življenje podučljive se knjige; da bi sušile v njem v bratovski ljubezni bridke se solze; da bi tolažilo in blažilo v njem prijateljski vedno se srce! Kličem torej glasno, veselo in krepko, kakor zamorem: Vse za vero, dom, cesarja! Bog naj živi, Bog naj vodi, brani in ohrani v cvetju do konca dnij to prelepo, to koristno, to veselo društvo! Bog ga živi! Bog pa živi tudi Vas, dragi zbrani udje, Bog Vas živi!»

Potem zopet povzame besedo g. Skrbinšek. Obžaluje, da še precej slovenskih delavcev manjka. Mnoge nekateri suntuje, rekoč, bodite zadovoljni, da nemški znate. G. začasni predsednik je spretno pobil to jalovo trditev ter rekel, da on nikakor ne sovraži ne Nemcev, ne nemškega jezika. Ako ga pride Nemeč česa prosit, rad mu pomaga, češ, saj nisem samo Slovenec, ampak tudi kristjan. Na to se je vršilo zapisovanje rednih udov, ki plačujejo na mesec 30 ali 20 kr. in podpornikov, ki plačajo na leto 3 gl.

Pri volitvi odbora so bili voljeni gg.: za predsednika Štefan Skrbinšek, za I. podpredsednika Karol Tratnik, za II. podpredsednika Ivan Fabijan, za tajnika M. Spitzer, za blagajnika Davorin Zahrl, potem 10 odbornikov, 5 namestnikov in 2 revizorja.

Omeniti še se mora, da so se prebrali trije telegrami, novo društvo je v iskrenih besedah pozdravljalo iz Slov. Bistrice g. Pintar in neka deklica je navdušeno prednašala pesem: »Slovenka sem«. Marsikateremu gospodu in delavecu so solze polnile oči, ko je deklica tako pogumno končala:

„Slovenka sem.
Od zibelki do groba
Ne gane moja se zvestoba,
Da vsikdar reči smem:
Slovenka sem!“

Bog živi novo »slovensko delavsko bralno in pevsko društvo!« Tako kliče k sklepu tega poročila tudi »Slov. Gospodar« in vse njegovi čislani bralci.

Cerkvene zadeve.

Prelat Fr. Kosar in katol. podporno društvo v Celju.

Iz nagrobnega govora mil. knezoškofa smo zvedeli, da so pokojni prelat Fr. Kosar sporočili kat. podpornemu društvu v Celju za vzdrževanje šole šolskih sester 100 gl. Nepozabljivi gospod stolni dekan so pristopili precej v začetku, ko se je to društvo ustanovilo, kot društven ustanovnik ter vplačali 40 gl. Njim se ima to društvo zraven teh darov še mnogo zahvaliti, kar želim ob kratkem objaviti v sledečih vrsticah.

Leta 1878. so se šolske sestre naselile v Celju, potem, ko so se srečno odstranile mnogovrstne ovire. Svota, katero so prijatelji krščanske izreje ženske mladine v ta namen nabrali, se je v nekaterih mesecih porabila in spomladi 1879 smo bili na tem, da bi imele šolske sestre Celje zopet zapustiti. Tu so se zbrali nekateri mladinojubi ter sklenili, ustanoviti posebno društvo, katero naj skrbi za obstanek dekliške šole v Celjski okolici. Sestavili smo pravila, o katerih smo se zanašali, da bodo ugajala društveni postavi, odposlali je v Gradec ter odločili že dan, ob katerem se naj obhaja prvi občni zbor ter izvoli stalni odbor katol. podpornega društva. Stvar je bila silno nujna, kajti odločil se

kostij in kože in ne morejo živeti ob samem zraku in vodi. Toda namesto, da bi se bila pravila kat. podp. društva potrdila, dobi snovatelj društva po mestnem magistratu v Celju odlok, da je c. kr. namestnija v Gradu snovanje katol. podp. društva prepovedala, ker štirje paragrafi društvenih pravil niso sestavljeni po društveni postavi.

Začasni načelnik premišljuje pravila in društveno postavo; toda pravega zadržka, radi katerega se je društvo prepovedalo, ni mogel najti. V tej veliki zadregi se obrne torej do pokojnega prelata gosp. Franca Kosarja ter prosi dobrega sveta. Že čez nekoliko dni dobi odgovor, v katerem se je razloži, zakaj so se pravila zavrgla. Neki dobroznani slovenski pravnik, če se ne motim, bližnji sorodnik pokojnega gospoda, je zadel na pravi zadržek. Ko smo torej po danem navodu pravila spremenili, so se nam tudi potrdila in vozili smo srečno na dalje. Pomoči in dobrega sveta blagega gospoda Fr. Kosarja smo pa potrebovali še večkrat prav živo. Sami so prišli k nekemu zborovanju, v jeseni 1879, nalašč v Celje. Mnogo skrbij jim je prizadevalo tudi zidanje novega šolskega poslopja za šolske sestre v Celju.

Prelat Kosar so bili pooblaščenec rajnega knezoškofa Jakoba Maksimilijana v zadevi šolskih sester ter so ob času, ko se je imelo postaviti novo poslopje za šolske sestre v Celju, brezštevlnokrat pisali odboru katoliškega podp. društva. Zagovarjali so z vso močjo misel, naj bi se za šolske sestre v Celju ne zidalo novo poslopje, temveč nakupilo staro šolsko poslopje pred farno cerkvijo (katerega bi se bilo takrat celjsko mesto menda rado znebilo). Ko se je pa slednjič potrdil načrt, da se naj za šolske sestre postavi nov dom na vrtu gg. Wogg in Radakoviča, so pa zopet prelat Kosar med drugimi blagimi moži, kolikor so le mogli, duševno in gmotno podpirali zidanje. Ostali so blag podpornik podpornemu društvu in sestram učiteljicam do hladnega groba. Bog njim povrni njihovo skrb zgoraj v lepih nebesih! Hvaležni snovatelj »kat. podp. društva«.

Mili darovi za družbo vednega češčenja: Sv. Jakob v Slov. gor. 13 fl. 64 kr., Čadram 20 fl., Griže 21 fl. 21 kr., Dobova 17 fl., Polzela 5 fl., Sv. Ilij v Slov. gor. 17 fl. 28 kr., Cirkovci 14 fl., dr. Iv. Križanič 1 fl.

Gospodarske stvari.

Stare resnice, katere še zdaj veljajo.

1. Ne sme se s šestimi konji voziti, komur še za dva krme manjka.
2. Boljše je brez večerje spat iti, kakor v jutro z dolgovi ustati.
3. Boljši osel, ki mene nosi, kakor konj, ki me raz sebe vrže.
4. Pri domači mizi je boljša repa, kakor drugod meso in riba.
5. Slabi tesarji, kateri mnogo trščic napravijo.
6. Kdor za žrebelj na kopitu ne mara, lahko konja zgubi.
7. Ako otroci na sejem pridejo, kramarji mnogo denarja izrešijo.
8. Kar žena prihrani, je ravno tako dobro, kakor to, kar mož zasluži.
9. Kdor sprvega le po belem kruhu seže, mora na zadnje pogosto le s črnim se nasititi.
10. Juha ali župa se ne sme za- ali presoliti, da-siravno dosti soli imaš.

11. Kdor si kaj prihraniti hoče, mora pri ustih začeti in pri obleki prenehati.

Kis ali jesih.

Vsaka gospodinja dobro vé, kako potreben je kis pri hiši. Pri kmetiski hiši, v kateri se rabi vedno domači, iz sadnih odpadkov in tropin napravljeni kis, nastane nered, če kisa zmanjka, kajti če se mora pri trgovcu tako zvani esence kopovati, stane precej denarja in je škodljiv. Znano je, da na kmetih imamo dobre želodec, da se nam borov krompir in črni kruh ne ustavlja, pa če gospodinja jedila (salato) s esencem okisi, se bodo vsi pritoževali, da želodec ne ugaja.

Skrbimo tedaj, da si dovolj domačega kisa napravimo in v tistih krajih ali mestih, kjer si morajo kis kupovati, naj tirjajo, da bodo trgovci sadni kis prodajali, kajti umetno narejeni, tako imenovani esence, je z žvepleno kiselino zmešan in je za vse nezdrav.

F. P—k.

Beljak pomoč za žgalino.

Ako se zažgeš ali »popariš, steri jajce in razlij beljak čez rano. Ta prevlaka je bolj mehka za rano, kakor «collodium» iz lekarnice in se lažje dobi, bolj hladi, kakor laško olje ali »pavola«. Treba je rano zavarovati pred zrakom, kajti ta najhujše bolečine povzroči. Zato ni lahko kaj druga, kar bi rano tako zakrilo in pred vnetjem zavarovalo, kakor beljak. Torej če se zažgeš ali popariš, spomni se na ta svet, poskusi ga; gotovo ti bo pomagano.

Sejmovi. Dne 7. julija v Poličanah (svinjski sejem). Dne 9. julija v Pišecah, Oplotnici, pri Sv. Hemi, na Hajdinju in pri Sv. Juriju ob Pesnici. Dne 12. julija na Bregu pri Ptujju (svinjski sejem), v Rogatcu, na Planini in v Šoštanju. Dne 13. julija pri Sv. Duhu v Ločah.

Dopisi.

Iz Ptujja. (Slovensko pevsko društvo) se usoja javiti, da je letošnji veliki koncert, ki je bil s početka določen na 5. avgusta, odložen na 8. septembra. Ta odložitev bila je potrebna, ker ni bilo za 5. avgusta godbe dobiti. Vsa čislana društva, vse gospode člane našega društva, kakor tudi vse rodoljube in prijatelje slovenskega petja opozarjamo, da se blagovoljno na to ozirajo in društvu ohranijo svojo blago naklonjenost. Vsi gospodje poverjeniki se prosijo, da radi sklepa računov točno pobirajo doneske in vračajo nabiralne pole.

Iz Gotovelj. (Pogreb.) V petek, 29. junija, smo hladni zemlji izročili našega mežnarja in organista, Matija Kač. Matija Kač se je rodil leta 1811. na Polzeli v Savinjski dolini. Ko je domačo šolo dovršil, naučil se je orglati. Opravljal je službo organista in mežnarja v Gomilski sedem let, na Polzeli eno leto in nekaj časa na Sv. Planini. Od tam se je preselil v Gotovlje, se oženil in opravljal izročeno mu službo celih 54 let, kjer je tudi lansko leto na sv. Jurija dan slovesno svojo zlato poroko obhajal. Naučil je tudi več kmečkih fantov orglati in ker še prejšnja leta ni postava tirjala, da mora vsak v šolo hoditi, učil je otroke skoz dve leti pisati, brati in računati v svoji hiši. Popravljal nam je ure, akoravno 83 let star, do zadnjega. Bil je starček priljubljen in vsi farani so ga spoštovali; otroci so ga radi imeli; navadno so ga imenovali »mežnarjev očka«. V celem svojem življenju ni bil nikdar bolan. Dne 21. junija šel je kot mrtvaški ogleda zdrav in ve-

sel četrť ure daleč mrliča pogledat. Domov prišedši je tožil svoji ženi, kako mu je slabo, vlegel se je v posteljo in je po kratki bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajoče, mirno v Gospodu zaspal. Priporočam ga vsem v blag spomin in molitev. Bodi mu zemljica lahka!

A. C.

Od Sv. Kungote na Pohorju. (Čujte in molite!) Kresov ponedeljek je na Padežvrhu na mah pri dveh sosedih v hiše udarilo, ko so večerjali. Pri Padežniku razstreščilo je kos strehe, podvoja, okno in prešo tikom novega velicega, ravno še le dokritega hleva. Pri Rančniku dene mati, videč, da se huda ura bliža, pri večerji sedečim: »bežimo od mize za peč, pa molimo!« Komaj jame Marka rožni venec — že udari v okno tik mize. Ako bi bili pri mizi ostali, koliko bi jih bilo le ostalo živih? Samo Lojzeka v zibeli omamilo je nekoliko, pa dile in okno raztreščilo, sicer je vse zdravo. Strela tudi ni unela ničesar. Vse imajo škodlami krito. Morebiti je Oče nebeški pri prvi hiši opomnil, kako je treba v lepi zastopnosti in pameti pri hiši živeti, pri drugi hiši pa pokazal, čemú da je še rožni venec dober.

Izpred Boča. (Slabe slike) najdeš po velikih in malih mestih, po trgih in že tudi na kmetih v javnih hišah in gostilnah. Ne znam, pa menda so posebne tovarne na Dunaju ali v Brnu, ki samo čudne podobe razpošiljajo med svet. Najdeš po mestih v gostilnicah sliko veselega meniha kapucina tik soda z napolnjeno kupico, tudi v Mariboru v neki gostilnici. Tako? Mislil si je duhovni gospod, ki je prišel obedovat! Ali naj duhovniku tekne v taki hiši? Ali je res taka, da menihi tako živé po več ur na dan? Le brezverci mislijo, da menihi nimajo drugega opravka. Pa kako to, da ravno duhovniški, meniški stan bi se smel javno v karikaturah ali pokvekah kazati? Ali bi bilo dopuščeno poskusiti s kakim koli drugim stanom kaj enakega? Mar se ne bojé žaliti Boga, da skrivajo svete podobe in križe? Na druge stranke bi se naj oziralo, samo za kristjana bi naj vse veljalo, tudi če ga žali? Kaj pa naj rečem o podobah, kjer se nagota razkazuje? To niso podobe, ampak gnusobe! Kjer se krščanska vera ali nravnost smeši, takih gostilnic se moramo izogibati, zlasti, ako nespodobnih podob gostilničar neče odstraniti. Bodimo odločni kristjani, ne samo v besedi, ampak tudi v dejanju!

J. V.

Iz Gornjeradgonskega okraja. (Vračko tožen.) Ljubi rojaki! Prva naša skrb mora biti, da se iznebimo sedanjega načelnika okrajnega zastopa, ki je prava »šiba božja« za naš okraj. Takšen mož, ki o sebi pravi, »da nima te najmanjše krivice na svoji vesti, razven, če se mu kaj takšnega prigodi«, našega zaupanja ni in ne more biti vreden. Zatorej proč ž njim! Kako se Vam je lizal in laskal pred par leti, ko je šlo za volitev v okrajni zastop! Obečaval Vam je, da če bo on načelnik okraja, ne bode treba za železnico plačati podpore 20.000 gld. Kako pa je držal to svojo obljubo? Tako, da ga danes železnica zaradi teh 20.000 gld. že tožuje. Torej ne samo kapitala, nego tudi visoke obresti od par let in grozno velike pravdne stroške bode okraj moral plačati. Vidite ga, krivega preroka, kako Vas je za nos vodil! Za svojo neprevidnost in lahkovernost bode plačali visoke obresti in stroške. Ali se Vam bodo enkrat oči odprle? Ohrabrite se in otesite se tega človeka, ki v pogubo kmeta vodi, kateri slepo za njim hodi. — Pa ne samo, ker je v gospodarskem oziru, okraju v pogubo, nego tudi iz narodnih ozirov se moramo sedanjega načelnika iznebiti. Ali ni to sramota, da slovenskemu okraju načeljuje mož, ki po vsej sili hoče biti Nemeč? Kje je naša samozavest in naša čast? S tem, da trpice nemiškutarja kot okrajnega načelnika, kažete svetu, da sami sebe ne spo-

štujete. Kdor zaničuje se sam, podlaga je tujčevi peti. Tako je bilo vedno in bode. Zatorej skrbimo sčasom, da ne zapademo taki usodi.

Iz Kostrivnice. (Skrb za kmete?) Naš župan in berič trosita z raznimi svojimi bedarijami ljudem pesek v oči, češ, glejte, kako se za kmete potegujeva pri višjih oblastih; v resnici pa delata škodo, kar dovolj jasno spričuje sledeči dogodek. »Pum, pum, dobro bi bilo, ako bi imeli na Podplatu zdravnika; bolniki bi prihajali tja od vseh strani, in dalo bi se nekaj skupiti v gostilni«. Tako si je mislil, ljudem pa je rekel, kako dobro bo za vso Kostrivnico, ker bo imela svojega zdravnika. Sklical je sejo občinskega odbora, ki mu je seveda v večini ponižno potrdil. Napravili so prošnjo, da se naj za Kostrivnico, Sv. Peter in eden del Sladke gore nastavi zdravnik na Podplatu. Nič ni pomagalo ugovarjanje enega g. odbornika, češ, da se je treba popreje dogovoriti z Šent-Petrani in Sladkogorčani, ki gotovo ne bodo hoteli meni nič, tebi nič pristopiti nameravani skupini, zato bi bilo veliko boljše, da občina pristopi slatinski skupini, tembolj, ker bo gotovo dobila nekaj podpore od deželnega odbora. Toda župan je bil drugih mislij, in njegova je morala obveljati — na škodo celi občini. Zakaj prošnja se je seveda odbila, Kostrivnica bo pristopila slatinski zdravniški skupini, pa ne dobi zavoljo napačnega ravnanja občinskega predstojnika od deželnega odbora nobene podpore za vzdrževanje slatinskega zdravnika. Zato svetujemo onim odbornikom, ki kar brez pomisleka vse pritrdijo županu in njegovemu beriču, naj drugikat poslušajo na pametne ugovore — zakaj: ni vse zlato, kar se sveti. To dokazuje tudi prošnja občinskega odbora, naj bi namesto č. g. župnika občina pobirala denar za grobišče. Vendar o tem junaškem činu poročamo prihodnjic — danes samo naznanjamo, da je c. kr. okr. glavarstvo za ogledanje mrliča določilo sledeče plačilo: v ravnini t. j. v Gornji in Spodnji Kostrivnici, v Gabrovcu, Brezju, Spod. Gabrniku, na Podplatu, Zagaju in v onem delu Čačjevasi, ki je v ravnini, sme terjati mrliški ogleda po 30 kr.; v Gornjem Gabrniku, Dreveniku in ostali Čačjevasi po 50 kr.

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Nj. veličanstvo svetli cesar se s cesarico mudijo na južnem Tirolskem. Laški poslanci so se hoteli pri njih oglasiti zaradi samouprave južne Tirolske, ali cesar jih niso sprejeli. — V Mödlingu na Spodnjem Avstrijskem so krščanski možje pri občinskih volitvah liberalce popolnoma premagali. Novica vesela za katoliško srce.

Češko. Naučni minister je bil te dni v Pragi in si je ogledal tamošnje šole. Vseučiliško poslopje se mu zdi slabo. — Staročehi so se začeli oklepati vlade in s tem hočejo dobiti večjo moč pri prihodnjih občinskih volitvah v Pragi.

Tirolsko. V Tridentu so svetlega cesarja jako slovesno sprejeli. Dne 3. julija so odpotovali povsod toliko ljubljeni vladar v Kampiglio. — Naučni minister je dal pravico javnosti katoliškemu semenišču v Tilsinu in vsled tega se hudo repenčijo liberalci.

Štajarsko. Preteklo nedeljo so se zbrali šulvereinovci z vsega Spodnjega Štajarja v Mariboru. Urednik »Marburgerce« je neki večer v kazini tako besnel in se penil zoper Slovence, da je moral prenehati. Čudno! In ravno zadnjo nedeljo našemu listu, kateremu

nekateri preveliko pohlevnost očitajo, oponaša stéklost. Naj sam sebe za nos prime!

Koroško. Liberalci so lani v Greifenburgu pokojnemu škofu dr. Petru Funder postavili spomenik in pokojnega škofa še letos proslavljajo. Zakaj? Samo da hočejo nagajati sedanjemu škofu, dr. Jožefu Kahnu. — V »tiskarni sv. Jožefa« v Celovcu so začeli stavci štrajkati, in zdaj so jih edenajst odpustili.

Kranjsko. Deželni poslanec Ignacij Žitnik je postal v Rimu doktor modroslovja in pride v Ljubljano na Grad za kurata. — Deželni predsednik Hein je mestnemu zastopu ljubljanskemu poslal dolgo pismo, s katerim hoče zaprečiti samo slovenske ulične napise. — Zoper isti mestni zastop te dni vpijejo skoro vsi nemško-liberalni časniki, ker ni hotel dati nemškemu gledališkemu društvu podpore. — Enketa ali posvetovanje gledé lovske postave je bila 27. junija. Pri nas na Štajarskem se pa za to nihče ne zmeni!

Primorsko. Dne 1. julija je društvo »Edinost« v Trstu imelo izvanredno občno zborovanje. Profesor Mandić ni prišel, ker se je odpovedal predsedništvu. — V Gorici sta se pobotala vitez Tonkli in urednik Gabršček. Tonkli je bil Gabrščeka tožil radi žaljenja časti. Ker je Tonkli odnehal, odložila sta deželno poslanstvo profesor Čerin in dr. Lisjak.

Hrvatsko. Prihodnjo nedeljo bodo v Zagrebu slovesno umeščeni novi nadškof dr. Jurij Posilovič. »Bog jih živi!« kličejo tudi mi Slovenci z bratskim narodom. — Sabor se snide 18. t. m. Dovolil bode za vseučilišče zagrebško 300 tisoč gld., da se napravi zdravniški oddelek, in premenil mestni statut, sevéda po madjarskem kopitu.

Ogersko. Delegacije bodo se letos v Budapešti začele 14. septembra. Dne 16. istega meseca pridejo svetli cesar tje. — Na god sv. Petra in Pavla je bil v Požunu velikansko katoliški shod. Prišlo je nad 10 tisoč madjarskih, nemških in slovaških katoličanov. Govorilo se je v vseh treh jeziki. Naj se katoličani družijo v pravi krščanski ljubezni, in liberalcem bode kmalu tesno pri srcu!

Vunanje države.

Rim. Na večer pred praznikom sv. Petra in Pavla bili so sv. oče v cerkvi sv. Petra pri zaprtih vratih. Blagoslovili so tamkaj nadškofovske pálije in dolgo, dolgo molili, bržčas naj bi Bog na prošnjo prvega papeža, sv. Petra, uslišal njihove želje, izražene v zadnjem apostolskem pismu.

Italijansko. Postava o večjem obdačenju državnih dolžnih pisem je bila po hudi borbi sprejeta v poslanski zbornici. Bogatini so se morali udati; boljše je nekaj zgubiti, kakor pa vse. — V Trevilju se je za Lombardijo ustanovila »katoliška poljedelska družba«, ki hoče na vso moč pomagati propadajočemu kmečkemu stanu. Kaj pa pri nas?

Francosko. Carnota so na državne stroške slovesno pokopali. — Novi predsednik republike, Kasimir-Périer, je rekel zastopnikom drugih držav, da Francija tudi zanaprej hoče imeti s sosedi mir. Kasimir-Périer ima 47 let, je sila bogat in gre s svojimi otroki vsako nedeljo v cerkev. — Povsod po Francoskem lovijo anarhiste. Več sto jih že imajo pod ključem.

Nemško. Nemški cesar je dal izpustiti dva francoska častnika, ki so ju zaprli zaradi vohunstva na Saksonskem. Tudi je poslal cesar lep venec na krsto Carnotovo. Vse to kaže, da je evropski mir zagotovljen; toda čemu povsod toliko vojakov?

Rusko. Tajni svetovalec državni kontrolor Filipov pojde zaradi bolehnosti v pokoj. Mož je v svoji važni službi bil preveč pravoslaven, torej hud nasprotnik ka-

toličanov. Njegov naslednik bo državni svetovalec Ivanščekov, katerega se toliko ali toliko tudi katoličani veselé.

Srbsko. Mladi kralj Aleksander je bil dokaj lepo vsprejet v Carigradu. Kralj letos tudi obiše nemški cesarski dvor v Berolinu. Te dni je namreč to srbski poslanik v Berolinu službeno objavil ministerstvu vnanjih poslov.

Špansko. Oni dan je neki delavec poskusil usmrtiti prvega vodjo delavskega romanja v Rim, markiza Cubasa. Ko je ta ogledaval dela v stolni cerkvi v Madridu, ga je anarhist napadel z bodalom. Drugi delavec je preprečil umor in je pri tem bil sam težko poškodovan. Cubas ni nič poškodovan. Skoro po vseh državah kujejo zdaj ostre postave zoper anarhiste; nič se pa na to ne gleda, da je ljudem treba sv. vere.

Azija. Daleč tam na vzhodu se Japonci pripravljajo v veliki meri na vojsko proti Kitajcem zaradi državice Koreje. Japonci hočejo, naj korejski kralj pretrga vse zveze s Kitajcem in odpošlje kitajskega zastopnika. Ako bo res vojska nastala, bodo se Angleži gotovo vmes vtikali.

Za poduk in kratek čas.

Izlet na Kranjsko o binkoštih.

Potopisna črtica; piše T. M. Savinjski.

(Dalje.)

Videl sem še mnogo lepega. Omeniti hočem le še svetovno znani »zastor«. S temno sive stene visi snežnobelo zagrinjalo v najlepših gubah, kakor bi ga ravnokar pripela umna ženska roka. Dolgo je 3m ter za 1m oddaljeno od stene. Rob mu je nežno rdečkast; vse zagrinjalo niti ni 1cm debelo in je prozorno. Človek bi skoro ne verjel, da je kaj tacega sploh mogoče. Neki Angležan si je hotel kupiti ta zastor ter zanj ponujal 2000 gld.; ali ni ga dobil.

Od zagrinjala prišedši bili smo že vsi utrujeni. Saj smo že 3 ure hodili v teh podzemeljskih prostorih, ne da bi dvakrat bili na isti poti. Konec pota privedel me je še enkrat v prvotno opisano »veliko dvorano«, kajti šli smo v okrog. Zdaj sem se pa podal po 84 stopnicah navzdol ter dospel na dolgi, jasno razsvetljeni most, ki vodi črez podzemeljsko reko. Mudil se nisem dolgo ter hitel po nasprotnih 82 stopnicah nakvišku v ozki hodnik in proti izhodu.

Globoko sem vzdihnil, ko sem zagledal beli dan ter dihal topli zrak, in rad sem bil, da sem se zopet mogel ogrevati na solčnih žarkih. Brž sem se vsedel na bližnjo trato ter slastno segel po domačem kolaču in klobasi, kar sem si za glad prinesel z doma. Krog mene posedali so tudi drugi ljudje, ne samo priprosto ljudstvo, temveč tudi imenitna gospoda, ki si je tudi bila prinesla s seboj južino za počitek.

Ne davno sem čital v nekem nemškem dnevniku kratek spis o letošnjih binkoštih v Postojni. Opomnilo se je tudi, kako si je večinoma vsak prinesel s seboj južino, da jo je zavžil kje blizu jame. Grajal se je to, oziroma grajali so Postonjčane. Res je, da se tamošnji prebivalci premalo potrudijo za tujce. Jaz sem n. pr. pozneje komaj za drag denar dobil kaj pičlo večerjico za se in za svoje tovariše. Kako hvalevredno in primerno bi bilo, če bi se blizu izhoda jame postavili priprosti šotori (navadno jim pravijo buffeti) kjer bi se po krščanski ceni prodajala navadna jedila in pijače. Postonjčanom prineslo bi to obilo prida, in prepričan sem, da bi prišlo tudi več tujcev od vseh strani. Nekoč

so celo Angležani prihajali vsako leto semkaj. Tedaj so pa skatljivo žveplenk nekateri prodajali po goldinarju. To je že več ko nekrščansko, in ni čuda, da ravno iz vnanjih držav ne pride več toliko obiskovalcev.

Videl sem tudi, kako so šli zvečer štirje dolgi vlaki na jug, namreč v Trst, Reko, Cormons in na Italijansko. V občje bilo je več Hrvatov in Lahov kakor Slovencev v Postojni. Užalilo me je zares, da iz Štajarskega nisem našel nobenega Slovenca, razven svojih tovarišev. Kaj je neki temu krivo? Ko sem povpraševal na Kranjskem ljudi, slišal sem, da si celo kmetje štedijo denar, le da vidijo Postojno, če bi tudi imeli dan hoda do najbližnje železniške postaje, od katere se potem peljejo ogledat si božji čudež v Postojni. Drugo leto pa še pošlje svojo ženko tja, naj tudi ona vidi, kako je Bog odlikoval milo našo Slovenijo pred vsemi drugimi deželami svetá. Na Kranjskem je ljudstvo nekaj drugačno kot pri nas. O tem bodeš prepričan sam, ko dočitaš ta spis.

* * *

Bil sem tudi na Dolenjskem, kamor sem se vozil po novi železnici. Vsak izmed Vas je že videl rešetarje, ki hodijo s težkim brâmenom na hrbtu po celem svetu. No, vidiš dragi bralec v domovini teh ljudij sem bil letos tudi jaz. Dozdeva se mi, da te bode zanimalo naslednje.

Zarana odpeljal sem se iz Ljubljane. Vozil sem se mimo ljubljanskega barja (močvirja) ter videl, kako kopljejo šoto. Kmalu začela se je pot vzdigovati t. j. peljali smo se navkreber. Čestokrat je vrezana železna cesta globoko v kamnite bregove in dvakrat skrtil nas je vlak v daljših predorih. Ko smo prišli na svetlo, vozili smo se v višini ob pobočju hriba, ter gledali na levo dol prijazno dolino. Z daljave pozdravljajo nas mogočne gore, v dolini pa in na hribih blišče se lepe cerkvice in prijazne vasi. Povsod sem pa pogrešal bogata polja, kakor jih je imamo doma na Štajarskem. Hribovje, katero se vidi na desni, pokrito je s temnimi gozdi deloma smrekovimi, deloma bukovimi. Ti gozdi videti so kaj lepi. Smreke se dvigajo visoko gor v nebo, ter imajo nekako sivo skorjo, kar je celo izvanredno. «Glejte mamica, kaj imajo todi ljudje belih ovčic», vzklikne neka deklica, sedeča v našem kupeju. Res, po gozdu tam bilo je vse polno belih stvaric, toda nismo še mogli določiti, kaj bi to bilo. Kako pa smo se začudili, spoznavši le bele in sive skale, katere so kakor čreda ovac bila raztresena po vsem gozdu. Nekateri kamni obrasteni so nekoliko z mahom, ter zglédajo kakor pardáli in tigrí, ki zvito vzdigujejo svoje glave izpod zelene gošče črnic. Železnica drdra zdaj vedno bolj navzdol, da vse žvižga pod kolesi in našim očem odpre se prijazna ribniška dolina. Že smo na postaji.

(Konec prih.)

Smešnica. Neki učitelj je razlagal učencem, kak razloček je med delom z rokami in dušnim delom. Pojasnivši nauk z različnimi izgledi vpraša slednjic nadarjenega učenca: »No, Janko, povej mi sedaj kakega človeka, ki ima z glavo opraviti!« Odgovor: »Brivec, ki brije in striže».

Razne stvari.

(Milostlj. knezoškof) so se zadnjo soboto popoldne odpeljali v Celje na birmo in cerkveno obiskovanje. Na kolodvoru so jih spoštljivo pozdravili preč. g. opat, načelnik okr. zastopa, g. dr. Serbec, predsednik okrožnega sodišča, g. dr. Gertscher, okrajni glavar, g.

dr. Wagner, celjski župan, g. Stiger, mnogo drugih odličnjakov in uradnikov ter brezštevila množica ljudstva. Večer so čitalnični pevci napravili milostivemu nadpastirju podoknico. Sploh je bilo Celje 1. in 2. jul. v krasni praznični opravi.

(Nova maša.) V nedeljo dne 22. julija t. l. služil bode č. o. Severin Korošec, iz reda očetov frančiškanov, v cerkvi Sv. Magdalene pri Kapeli blizu Radgone prvo ali novo sv. mašo. Pridigovali bodo č. o. K. Heric iz Maribora.

(V čast sv. Cirilu in Metodu) je bilo večer pred njunim praznikom mnogo kresov videti v Mariborski okolici. Vsak Slovenec, ki se jih je radoval, gotovo je pobožno dejal: »Sveta brata Ciril, Metod, prosita za slovenski rod!«

(Ljutomersko konjerejsko in dirkalno društvo) bode zborovalo v nedeljo, dne 8. julija, ob 9. uri zaran v gostilnici g. Iv. Vaupotiča v Ljutomeru, ter vabi vse konjerejce v obilnej udeležitvi. Vspored: 1. Sestavljenje vsporeda za letošnjo dirko na Cvenu, za katero je dalo vis. ministerstvo poljedelstva 200 gld. podpore; 2. Račun za l. 1893; 3. Volitev novega odbora; 4. Razni predlogi.

(Iz šole.) Gosp. Hötzl, učitelj v Zrečah, postal je nadučitelj v Štorah; gdč. Helena Arko, učiteljica v Zrečah, pride za učiteljico v Šmartno pri Litiji.

(Šolsko slovo.) Pedagogičsko društvo v Krškem je izdalo: «Nazorni pouk v ljudski šoli». I. del. 1894. Spisal Fr. Gabršek. Knjiga stane 1 gld. 50 kr.

(Spretni dolgi prsti) so v celjski župnijski cerkvi zadnjo nedeljo ukradli Tereziji Kolarič 34 gld., v ponedeljek pa v nemški cerkvi Otiliji Jeušenak 36 gld.

(Kake so »šulvereinske« slavnosti?) V nedeljo na «šulvereinski» veselici na ljudskem vrtu v Mariboru je neki šolar mizarskega učenca s steklenico po glavi udaril, da so nevarno ranjenega morali prenesti v bolnišnico. — Nekaj šolarjev je moralo ravno tam »igrati leve«. Zverinjak se vname in šolar Kranje se je sila hudo opékel, da zdaj leži v groznih bolečinah. Tako se s »šulvereinom« nemška omika razširja!

(Umor.) Dne 26. junija je zginila posestnica Katarina Bernik iz Dobrove pri Marenbergu. Nekaj dni pozneje so našli njeno truplo v bližnem gozdu. Morivec je neki Repatec.

(Pasterka umoril.) Kočar Fr. Rojko iz Drstelje blizu Ptujja je ubil v pretepu svojega pasterka Franca Kolariča ter je njegovo truplo hotel skriti v bližnjem gozdu. Ali zločin se je zvedel, in morilec se je že sam oglasil pri okrožnem sodišču v Celju.

(Nemške zastave) so bile v nedeljo videti na nekaterih hišah v Mariboru. Neka priprosta Slovenka je rekla svoji tovaršici: »Glej, ta črna-rudeča-žolta zastava je nemška. V to in to hišo nikoli več ne pojdem kupovat».

(Novo opravljene deželni brambovci.) Presvetli cesar so potrdili novo opravo za deželne brambovce. Kakor strelci bodo imeli sedaj tudi brambovci strelske klobuke s peresi.

(Iz Savinje rešen) je bil v Celju 26. junija 8-letni delavčev sin Silvester Kresnik. Predrzni fant je hotel skočiti na plav, a padel je v vodo. Dva slikarja sta ga srečno potegnili iz Savinje.

(Samomor.) V Judenburgu se je dne 3. julija z revolverjem ustrelil 55-letni delavec Lovrenc Funtek, doma iz Luč blizu Gornjega grada. Zapustil je udovo in četiri mladoletne otroke.

(Mrtvec najden.) Našli so v Šmartinski župniji za Dreto, v bližini podružnice sv. Jošta strohnelo človeško truplo. V občje se meni, da je neki berač, ki se je po zimi ponesrečil.

(Na ljudskem shodu v Mozirju) prihodnjo nedeljo popoldne ob 3. uri bodo govorili gg. poslanci dr. Gregorčec, Miha Vošnjak in dr. Serbec, ter Dragotin Hribar. Vrli Slovenci Savinjske doline, pridite v velikem številu!

(Ptujskega učiteljskega društva) 25letnica se je praznovala preteklo nedeljo izvanredno lepo. Podrobno poročilo pričakujemo.

(Jareninsko bralno društvo) bode prihodnjo nedeljo, 8. julija, o priliki tombole v korist šole imelo svoj letni občni zbor, pri katerem se udobri društveni račun minolega leta. Pobirala se bode tudi udnina za letos. K obilni udeležbi vabi odbor.

(Preklinjevalec kaznovan.) Nekemu vozniku na Goriškem, ki je v Kobaridu preklinjal Boga in svetnike, se je pri Kamnju voz v Sočo prevrnil, da je voznik žalostno končal s konji vred.

(Trije vtopljenici.) Dne 2. julija dopoldne naložili so v Polšniku na Savi v čoln 40 mernikov pšenice in nekaj čresla, hotoč peljati v Trbovlje. Čoln pa je bil preslab za toliko težo in povrh še trije moški. Komaj so odrinili, začel se je čoln vtapljati. Videč nevarnost skočijo moški iz čolna, a nijeden se ni rešil.

(Modras.) Na god sv. Janeza Nepomuka, ko so se romarji vračali od podružnice Sv. Janeza v Marenbergu, pičil je modras neko deklino na potu domov v Vuhred. Zavpila je, pa naglo se je strup širil, da je v kratkem preminola.

(Nezgodna.) Dne 2. t. m. dopoldne je padel z lokomotive na Zidanem mostu J. Vrtačnik, železniški sprevodnik iz Ljubljane. Tako nevarno se je poškodoval, da so ga morali prenesti v bolnišnico.

(Razmere v Vojniku.) Ta lepi trg, do zdaj v nemški posesti, bode tako še zanaprej ostal; samo to je čudno, da je Stallner, ki niti v trški občini ne biva, župan, prvi občinski svetovalec pa je neki Zottel. Prvi glavi v Vojniku res »vkup pašeta«, ker sta oba rudečebredca. O razmerah v Vojniku bomo prihodnjič na tanko poročali.

(Pet zakramentov) na jeden dan je sprejela v Tridentu na Južnem Tirolskem pred tremi tedni Ana Marija Lauche. Ko se je odpovedala protestantski veri in je vstopila v katoliško cerkev, bila je pogojno krščena,

spovedana in obhajana. Nato je bila poročena z nekim Corradini. Popoldne je bila ta nevesta od mil. knezokofa še birmana.

(V Nazarju) so dne 13. junija blagoslovili preč. pater provincial Placid Fabiani krasno podobo sv. Antona Pad. za stranski oltar.

(Stari denar.) Finančno ministerstvo je izdalo naredbo, po kateri se dvajsetice in štiraki (4 kr.) morajo zamenjati do 1. januarja 1895. leta.

(Deželna nižja gimnazija na Ptuj.) Napoved učencev za I. razred vrši se dvakrat in sicer: ali 14. julija od 10.—12. ure, ali pa 16. septembra od 10.—12. ure. Sprejemna skušnja začenja se vsakokrat ob dveh. V II., III. in IV. razred se bodo sprejemali in upisovali učenci 17. septembra od 4.—6. ure.

Tschanel, ravnatelj.

(Višje plače.) Tretjina avstrijskih sodnikov se prestavi v 7. plačilni razred in dobijo ime „deželnega sodišča svetovalci“. To bode stalo vsako leto 73 tisoč gl. Tudi je minister Plener potolažil odposlance uradnikov, da se bodo kmalu nekaterim uradnikom plače zvišale.

(Grozen požar) je nastal minolo soboto v Novi Pešti. Zgorela je J. Wölfnerjeve tovarna za izdelovanje usnja in barvanje volne, dalje občinsko šolsko poslopje, osem hiš in več gospodarskih poslopij. Pri požaru je prišlo več ljudij ob življenje, mnogo jih je ranjenih. Škode je blizu jeden milijon gl.

(Strela in požar.) Dne 3. julija, večer ob edejstih, je udarilo na Spodnji Gorici blizu Pragerskega v neko gospodarsko poslopje, ki je zgorelo in še drugo zraven. Sikolski in drugi ognjegasci so večjo nesrečo zabranili

(Za duh. podporno društvo) so meseca junija vplačali č. gg.: Grušovnik Adam 23 fl., Karba Matija 3 fl., Rotnik Blaž 2 fl., Arzenšek Alojzij 40 fl. ustan. in letnino doplačal.

(Duhovniške spremembe.) Dne 3. julija je umrl č. g. Janez Kolarič, kaplan v Dramljah, v 26. letu svoje dobe. Naj v miru počiva!

Loterijne številke.

Gradeč	30. junija 1894:	42, 1, 33, 17, 49
Dunaj	»	57, 87, 78, 88, 46

Za birmance lep spomin.

V tiskarni sv. Cirila v Mariboru je na prodaj:

Duhovni vrtec

V. natis. Zraven lepih molitev za očitno in domačo službo božjo obsega na 480 straneh še poduk za sveto birmo, 116 svetih pesmi in velja:

v usnje vezan z zlatim obrezkom . 85 kr.
" " " " s kopčo 95 "

Apno iz Šege,

znano po Dravinjski dolini, po Ptujskem polju in po Slov. goricah do Ormoža, povsod pripravno za najboljše in na zidu najtrpejše; velja v Šegi 4 gld., na Ptuj postavljeno pa 6 gld. 30 kr. četrtinjak. Kdaj se ven daje, se lahko pisмено poizvé pri

Juriju Černoga, 5-6

posestniku v Variši vesi, pošta Makole.

Na prodaj

je pri Sv. Benediktu v Slov. goricah hram, na katerem je kréma, štacun in c. kr. pošta, k temu tudi druga posestva.

Več se izvê pri posestniku Juriju Golob tamkaj. 3-3

Izborna
proti
boleznim želodca

Štajerska
deželna

Najboljša
svežina pijača

Rogaska
Tempeljska
in
Styrijska slatina

vedno sveža napolnitev v novem
natakalnem preduhu, kamor se slatina naravnost izliva.

Dobiva se: Pri slatinarstvu v Rogatec-Slatini, kakor tudi v vseh prodajalnicah mineralnih vod, v specerijskih prodajalnicah in droguerijah, ki so na do-
brnem glasu.

Lepo posestvo

v prijetnem kraju savinjske doline, od glavne ceste 5 minut oddaljeno, obsegajoče 13 orolov njiv, travnikov in gozda, proda se pod ugodnimi pogoji zaradi odročnosti.

Jako lep sadovnik. Zidana z opeko krita hiša. Zidano gospodarsko poslopje. Z opeko kriti svinjaki. Posestvo pripravno je za kakega zasebnika. Natančneje povê Ivan Apat, posestnik v Ponderji pri Vranskem. 1-3

Slikarski učenec

se takoj vsprejme pri

Francu Kolar-ju

v graščinski pristavi pri Mariboru.
(Burgmeierhof bei Marburg.)

Uradne in trgovske

KUVERTE

s firmo priporoča

KONJAK.

Ta iz krepkega, na lastnih gorah zrasedena vina izvlečena Francovka je skušen pomoček za oživiljenje dušnih in telesnih močij. Zoper protin, triganje, otrpnenje udov, revmatizem pomaga ču-

dovito in uteši bolečine. Ena steklenica velja 1 gl. 20 kr. Stari konjak je za stare ljudi in take, ki so bolni želodcu, prava dobrota. Cena 1 gl. 50 kr. Kdor naroči 4 steklenice, se mu da škrinjica zastonj in plača se na pošti voznina. Dobi se le samo pri **Benediktu Hertl**, graščaku na Goliču pri Konjicah na Štajarskem.

Zaloga v Mariboru pri Alojziju Quandest, gosposke ulice. 25-52

Nizozemska zavarovalna družba za življenje.

„Algemeene Maatschappij van Levensverzekering en Lyfrente in Amsterdam“.

Podružnice: 1-6

v Avstriji: Dunaj, I. Petersplatz 7.
na Ogerskem: Budapest, IV., Koronaherczeg-utca 20 sz.
na Nemškem: Hamburg, Büschstrasse 11, II.
na Francoskem: Paris, Avenue del' Opere 26.
v Belgiji: v Bruselji, Rue Royale 89.
v Luksenboru: Eich pri Luksenboru;
v Nizozemski Indiji: Soerabaia, Willemskade.
v južni Afriki: (republika Transvaal) Pretoria, Argyle-Buildings, Pretoriusstraat.

Zavarovalno stanje koncem leta 1893:

85 milj. kron av. v.

Za vse v Avstriji vršča se zavarovanja je založena popolna svota za premije zavarovancem in državi v varstvo pri c. kr. ministerialni plačilnici na Dunaji.

Nizozemska zavaruje na razne načine in sicer za smrt in življenje, za doto, za doneske k izreji otrok, za rente in pokojnine za vdove po najboljših pogojih. Premije so zmerne in tudi za police in pobotnice ni treba plačati nobenih pristojbin.

Več povejo:

Glavno zastopništvo za Avstrijo, Dunaj, i., Petersplatz 7.

Inspektorat za Štajarsko in Kranjsko, v Mariboru, Kaiserstrasse št. 16 (nadzornik Franc Atteneder) in vsi krajni zastopniki.

Vsi stroji za kmetijstvo in vinarstvo!

Mlatilnica, vitle, trieure
čistilne mline za žito
rezalnice za krmo

samodejajoče

aparate proti peronosperii

tlačilnice za vino

tlačilnice za sadje

mline za sadje

predmete za kleti, sesalnice za vse namene, kakor v obče: vse stroje za kmetijstvo, vinarstvo in moštarstvo razpošilja v najnovejših, najboljših konstrukcijah

IG. HELLER, DUNAJ

2/2 Praterstrasse Nr. 49

Bogato ilustrirani katalogi v nemškem in slovenskem jeziku zastonj in poštino prosto.

Najkulantnejši pogoji. — Jamstvo. — Stroji se dajo na poskušnjo.

Cene so se znova znižale! Prekopovalcem znaten popust!

Za zeleno cepljenje trt

priporoča

patentne vezi
iz gumija (Gummispangen)

v dvojni širokosti 3-4

Janez Pucher,

Maribor, gosposke ulice 19. Maribor.

Služba organista

3-3

pri mestni župnijski cerkvi v Celju je s tem do 15. julija t. l. razpisana. Služba nese 433 fl. (po fasiji) na leto in prosto stanovanje; poleg tega mogel bi si izvežban glasbenik mnogo zaslužiti s privatnimi urami. Prošniki, koji naj pošljejo svoje prošnje opatijsko-župnijskemu uradu v Celju, morajo dokazati, da so izvežbani v vseh strokah cerkvene glasbe, v koralu, dirigovanju, podučevanju v petju, v pravilnem orglanju, ter biti strogo cerkvenega mišljenja. Znanje obeh deželnih jezikov neobhodno potrebno.

Važno za vsako

12-24

gospodinjjo in mater!

Kathreinerjeva Kneipp-ova sladna kava

velja vedno več za izvrstno, edino naravno in zdravo ter ob enem za rabo ceno pridajo h kavi. Ona se hvali od visokih zdravstvenih zavodov in je za gospé, otroke, želodčne in živčne bolnike najbolja nadomestba za kavo.

Previdnost pri nakupu! Zahteva se naj in vzame le beli, izvirni zavitek pod imenom

Hel. Kneipp

Dobi se povsodi.

Kathreiner.

1/2 kilo 25 kr.

Münzerjeve karpatske kose v poštnih zavitkih

prave samo s to vknjiženo znamko.

Zavzemajo v svetovni trgovini prvo mesto zaradi svoje priročne oblike, lahкости, jednako-merne trdnosti ter trpežnosti in ker se lahko vodijo.

Narejene so iz dvakrat rafiniranega (očiščenega) posebnega srebrastega jekla, ki se napravlja iz najzlahatnejših rud, in ki se odlikuje posebno v tem, da je silno trdo ter da se da prav dobro klepati.

Klina jim je po vsej dolžini fino vdolbena, močna, trdo napeta in prožna (elastična). Rezilo je po vsej dolžini fino izklepano in sicer jednako tenko in jednako široko (4 mm.), kar je od strokovnjaškega stališča najzanesljivejše znamenje prave jednakomerne trdnosti in trdnosti.

Kedar si jo naklepal, rabiš jo lahko več dnij; rezilo se le malo obrabi, in ako si jo jedenkrat nabrusil, kosiš lahko okoli 100 do 130 korakov celo najtršo gorsko travo in najgostejše žito.

Radi teh imenitnih lastnostij so Münzerjeve karpatske kose mnogo več vredne, kakor vsak drugi domači in tuji izdelek in prihranijo kmetovalcem časa, dela in denarja.

Münzerjeve karpatske kose lahko rabiš tudi kot kose, ki jih samo nabrusiš (ne da bi jih bilo treba naklepati) prerežejo ti železno pločevino (pleh), ne da bi se skr hale ter ti zagotovijo zmago pri vsaki hitri košnji za stavo.

Za jednako kakovost in navedene lastnosti vsake posamezne kose prevzamemo popolno garancijo.

Kose se razpošiljajo v obliki, kakor je v deželi navadna in v poljubnih dolžinah po teh-le cenah:

Dolžina kose z uhom vred	60	65	70	75	80	85	90	95	100	105	ctm.
Cena jedne kose	1.—	1.05	1.10	1.20	1.30	1.40	1.50	1.65	1.80	2.—	gld. av. v.
Na 5 kilogramov gre	14	13	11	10	9	8	7	6	6	5	kos

1 pripraven karpatski brus se dobi za 15 krajc.

Razpošilja se s prvo pošto, le za gotov denar ali pa po poštnem povzetju. Poštino plačamo sami in jo zaračunimo pri zavitkih (paketih) do 5 kg. samo 30 kr. Pri naročitvi 10 kos zaračunamo le polovico poštine, pri naročitvi 20 kos ni treba nič plačati za poštino.

 Dopisuje se v vseh jezikih.

Pri skupnih naročitvah z imenikom posameznih gospodarjev zaznamujemo vsako koso z imenom onega gospodarja, čegar je.

MÜNCHER & Co na DUNAJU